

واکاوی انواع تزیینات در بناهای تاریخی صفویه

فریبا بهجتی، کارشناسی تاریخ، دانشگاه بیرجند

چکیده:

مقدمه:

پیشینه پژوهش:

تحلیل ساختاری مواد و تکنیک به کار رفته در تزیینات ازاره سنگی دوره صفویه، غلامزاده کلایی، احمد، سامانیان، کورس. (۱۳۹۶).

روش و فرضیه پژوهش:

روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش از نوع تجربی می باشد.

تزیینات معماری صفوی شکوه و زیبایی معماری ایران به‌ویژه در دوره اسلامی به تزئین و آرایش آن وابسته بوده‌است هنرهای والای اسلامی از هنرهای تزیینی و کاربردی گرفته تا احداث بزرگ‌ترین بناهای مذهبی در معماری صفوی اهمیت ویژه‌ای داشته‌است تزییناتی چون آیین‌کاری آجرکاری و نقاشی در سرتاسر دوران اسلامی به‌خصوص معماری صفویه رواج داشته‌است در معماری اسلامی صفویه با استفاده از قوانین انعکاس نور و آئینه‌کاری راهروها و سقف‌ها سعی شده تا نور بیشتری را به داخل بنا راهنمایی کنند معماری صفویه بدون شک یکی از درخشان‌ترین دوره‌های هنری ایران پس از اسلام است در سال نهمصد و هفت هجری قمری شاه‌اسماعیل اول سلسله صفویه را تاسیس کرد ابتدا تبریز پایتخت این سلسله بود در قرن دهم در زمان شاه‌عباس پایتخت از قزوین به اصفهان انتقال یافت و با ظهور معماری صفویه در این شهر اصفهان به‌عنوان یکی از درخشان‌ترین شهرهای خاورمیانه گسترش یافت در این مقاله تلاش شده و بررسی بناهای تاریخی و فاخر این دوره از حیث معماری و تزیینات پرداخته شود مقاله معماری صفویه ویژگی‌های (معماری صفویه در ایران آرچی لرن)

بناهایی که در دوره صفویه در ایران ساخته شده‌اند احتمالاً فریبنده‌ترین و جذاب‌ترین بناها در سراسر معماری ایرانی است مجموعه‌ای از بناهای بزرگ و چشمگیر از جمله کاخ چهل‌ستون هشت‌بهشت هفت دست آئینه‌خانه نمکدان تالار اشرف و غیره که هم در این دوره باشکوه ساخته شده‌است کاخ عالی‌قاپو اصفهان از جمله کاخ‌هایی است که طی دهه‌ها و تغییرات بسیار پیدا کرد تا اینکه در زمان شاه‌عباس گسترش یافت و جهت استفاده دربار و پذیرایی‌های رسمی مورد استفاده قرار گرفت آنچه که در معماری ایرانی خصوصاً دوره صفویه مشاهده می‌شود نشانگر آنست که ساخت و معماری بنا همانقدر ارزش دارد که فنون تزیینی و آرایش بناها دارای اهمیت است یکی از بهترین نمونه‌های تنگ بری این دوره را می‌توان در طبقه شش کاخ عالی‌قاپو و اتاق صوت مشاهده کرد که به شکل معماری نوآورانه ای به شکوفایی رسیده‌است این نوع گچ‌بری برگرفته از فرم ظروفی مانند تنگ جام و صراحی است این تزیینات به‌نحوی ماهرانه و چشمگیر در سقف این اتاق کار شده‌است این گچ‌بری‌ها تنها جنبه زیبایی نداشته و احتمالاً جهت تعدیل صدا به کار می‌رفته‌است برخی پژوهشگران به تزیینات و گچ‌بری‌های بنا در دوره صفوی و یا کاخ عالی‌قاپو اشاره کردند و گالدیری هزار و سیصد و شصت و دو در کتاب عالی‌قاپو خسروی هزار و سیصد و هشتاد و چهار در مقاله عالی‌قاپو و مسجد شیخ لطف‌الله چگونه ساخته شد کربن بی تا در مقاله پیام فرهنگی ایران به بشر امروز (اشراقی هزار و